

18.9.2007

Opettajankoulutuksen neuvottelukunnan kolmivuotiskauden aloituskokous

Aika	Tiistai 18.9.2007 klo 12.30 – 14.30
Paikka	Helsingin yliopiston päärakennus, Auditorio VII, Unioninkatu 34, 3 krs.
Läsnä	Niemi Hannele, vararehtori, Helsingin yliopisto Saarikko Heimo, varadekaani (pj), Matemaattis-luonnontieteellinen tdk. Atosuo Kaisa, suunnittelupäällikkö, Käyttäytymistieteellinen tiedekunta Handolin Heidi, filosofian ylioppilas, HAO ry Hakkola Tuula, opintoasiainpäällikkö, Valtiotieteellinen tiedekunta Hytönen Juhani, johtaja, Soveltavan kasvatustieteen laitos Mauranen Anna, varadekaani, Humanistinen tiedekunta Nygård Margareta, ruots.kiel.linjanjohtaja, Helsingin kaupungin opetusvirasto Pyysiäinen Markku, johtava rehtori, Helsingin normaalilyseo Rikkinen Jouko, professori, Biotieteellinen tiedekunta Seppälä Tea, koulutuspäällikkö, Koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia Sermilä Paula, kehittämisspäällikkö, Helsingin kaupungin opetusvirasto Virtanen Ville, kasvatustieteen ylioppilas, Condu ry Winter Kaarina, koordinaattori (siht.), Soveltavan kasvatustieteen laitos
Poissa	Kotila Heikki, varadekaani, Teologinen tiedekunta Lindroos Kirsi, pääjohtaja, Opetushallitus Pitkälä Aulis, apulaiskaupunginjohtaja, Vantaan kaupunki Toivonen Kaisu, opetustoimenjohtaja, Espoon kaupunki

1. Avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja toivotti kaikki tervetulleiksi.

2. Esityslista

Hyväksyttiin esityslista.

3. Todetaan neuvottelukunnan kokoonpano ja tehtävä

Todettiin opettajankoulutuksen neuvottelukunnan tehtävä ja neuvottelukuntaan nimettyjen läsnäolo. Rehtorin päätöksen 062/2007 mukaisesti neuvottelukunnan tehtävänä on yhteiskunnallinen vuorovaikutus ja sen ylläpitäminen ja perus- ja jatkokoulutuksen jatkumon vahvistaminen. Todettiin, että professori

Soveltavan kasvatustieteen laitos
Käyttäytymistieteellinen tiedekunta

PL 9 (Siltavuorenpenger 20 R), 00014 Helsingin yliopisto
Puhelin (09) 1911, faksi (09) 191 29611, <http://www.helsinki.fi/sokla/>

Institutionen för tillämpad pedagogik
Beteendevetenskapliga fakulteten

PB 9 (Siltavuorenpenger 20 R), FI-00014 Helsingfors universitet
Telefon +358 9 1911, fax +358 9 191 26911, <http://www.helsinki.fi/sokla/svenska/index.htm>

Department of Applied Sciences of Education
Faculty of Behavioural Sciences

P.O. Box 9 (Siltavuorenpenger 20 R), FI-00014 University of Helsinki
Telephone +358 9 1911, fax +358 9 191 29611, <http://www.helsinki.fi/sokla/english/index.htm>

18.9.2007

Hentilän varajäsenenä neuvottelukunnassa valtiotieteellistä tiedekuntaa edustaa opintoasiainpäällikkö Tuula Hakkola. Kokouksesta oli poissa varadekaani Heikki Kotila, Teologinen tiedekunta, pääjohtaja Kirsi Lindroos, Opetushallitus, apulaiskaupunginjohtaja Aulis Pitkälä, Vantaan kaupunki ja opetustoimenjohtaja Kaisu Toivonen, Espoon kaupunki. Vararehtori Hannele Niemi saapuu kokoukseen kello 13.00 jälkeen.

4. Jäsenten esittäytyminen

Neuvottelukunnan jäsenet esittäytyivät.

5. Opettajien täydennyskoulutus ja sen kehittäminen, alustuspuheenvuoro kehittämispäällikkö Jouni Kangasniemi, Opetusministeriö

Miten valtion rahoittamaa täydennyskoulutusta tulisi kehittää? Hallitusohjelmassa linjataan täydennyskoulutusvelvoite. Kehittämispäällikkö Jouni Kangasniemi esitti kysymyksiä kuinka voidaan velvoittaa täydennyskoulutukseen, milloin täydennyskoulutetaan ja mitkä ovat täydennyskoulutuksen määrälliset ja laadulliset kriteerit. Opetusministeriö asetti 8.1.2007 valmisteluryhmän, jonka tarkoituksena on selkiyttää valtion rahoittaman opetustoimen henkilöstökoulutuksen resursseja, toimeenpanevien organisaatioiden roolia ja tehtäviä sekä edistää opetustoimen henkilöstön mahdollisuuksia kouluttautua elinikäisen oppimisen politiikan mukaisesti koko työuran ajan. Loppuraportin ensimmäinen luonnos on valmis. Luonnoksesta on pyydetty lausuntoja. Raportin toimenpideohjelman ehdotukset käsittelevät mm. täydennyskoulutuksen rahoituksen tasoa, ohjauksen tehostamista, laadun kehittämistä, alueellista toimintatapaa ja ruotsinkielisen opettajantäydennyskoulutuksen haasteita. Tavoitteena on, että valtion rahoittama täydennyskoulutus olisi aikaisempaa kokoavampaa ja pitkäjänteisempää. Opetusministeriön yhteyteen ollaan nimeämässä tammikuussa 2008 työnsä aloittavaa täydennyskoulutuksen neuvottelukuntaa.

Avauspuheenvuoroa seuranneessa keskustelussa tuotiin esille seuraavia näkökulmia:

- on hyvä, että täydennyskoulutusta toteuttavan Opetusalan koulutuskeskuksen tila ja asema selvitetään. Täydennyskoulutuksen ilmaisuus on ollut ensisijainen kriteeri koulutuksen kysynnässä.

Soveltavan kasvatustieteen laitos
Käyttätymistieteellinen tiedekunta

PL 9 (Siltavuorenpenger 20 R), 00014 Helsingin yliopisto
Puhelin (09) 1911, faksi (09) 191 29611, <http://www.helsinki.fi/sokla/>

Institutionen för tillämpad pedagogik
Beteendevetenskapliga fakulteten

PB 9 (Siltavuorenpenger 20 R), FI-00014 Helsingfors universitet
Telefon +358 9 1911, fax +358 9 191 26911, <http://www.helsinki.fi/sokla/svenska/index.htm>

Department of Applied Sciences of Education
Faculty of Behavioural Sciences

P.O. Box 9 (Siltavuorenpenger 20 R), FI-00014 University of Helsinki
Telephone +358 9 1911, fax +358 9 191 29611, <http://www.helsinki.fi/sokla/english/index.htm>

18.9.2007

- ruotsinkieliset opettajat ovat saaneet vähän täydennyskoulutusta ja tarjontakin on vähäistä. Toivottiin omista tarpeista räätälöityä koulutusta. Tarve täydennyskoulutukseen on ilmeinen. Pääkaupunkiseudulla ruotsinkieliset opettajat osallistuvat suomenkieliseen täydennyskoulutukseen.
- Täydennyskoulutuksen rahoituksen kanavoitumisesta todettiin, että opetusministeriö valmistelee strategiat ja opetushallitus toimii toimeenpanijana. Suunnitelmissa on 3-vuotistavoitesopimukset.
- Pidettiin hyvänä tavoitetta päästä eroon täydennyskoulutuksen pirstaleisuudesta rerurssilisäyksien ja rakenteellisen uudistamisen avulla.

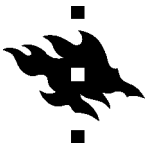
6. Vararehtori Hannele Niemen puheenvuoro Opettajankoulutus 2020 –työryhmän opetusministeri Sari Sarkomalle jättämästä raportista

Opetusministeriö käynnisti keväällä 2007 selvitystyön, jonka tarkoituksena oli arvioida opettajatarpeiden muutoksia vuoteen 2020 mennessä. Ryhmän tehtävä oli esittää, miten muutokset tulee ottaa huomioon yliopistojen opettajankoulutuksen mitoituksessa ja rakenteissa. Selvitystyössä tuli myös esittää, millainen yliopistollinen opettajankoulutuksen yksikkörakenne parhaiten edistää opettajankoulutukseen liittyvää tutkimusta.

Työryhmä kuuli työskentelynsä aikana opettajankoulutuslaitosten edustajia kaikista opettajankoulutusta antavista yliopistoista sekä haastatteli näiden yliopistojen rehtorit. Lisäksi työryhmä kuuli laajasti opettajan ammatin ja opettajankoulutuksen sidosryhmiä. Työryhmä pyysi myös Opetushallitukselta arviot opettajatarpeesta vuoteen 2020.

Työryhmän käsityksen mukaan opettajankoulutuksen määrällisissä tavoitteissa on otettava huomioon se tosiasia, että maassa tapahtuu alueellisia väestömuutoksia, joiden seurauksena Etelä-Suomen opettajatarve on koko ajan kasvava. Toinen keskeinen muutostekijä on monikulttuuristuminen.

Raportti lähetetään yliopistojen tiedekuntiin lausuntoa varten lokakuussa 2007. Raportti on luettavissa opetusministeriön sivulla http://www.minedu.fi/OPM/Julkaisut/2007/Opettajankoulutus_2020.html.

18.9.2007

Puheenvuoroa seuranneessa keskustelussa nostettiin esille seuraavia kysymyksiä ja näkökulmia:

- Mikä on ruotsinkielinen koulutuksen ja vieraskielisen opettajankoulutuksen asema raportissa?
- 20-30 monikulttuurisen opiskelupaikan avaaminen 2010 alkaen on haastavaa opettajankoulutukselle.
- Monikielisyyden ja monikulttuurisuuskysymyksien esillä oloa pidettiin hyvänä. Mietittiin, miten monikulttuurisuus substanssi toteutetaan.
- Nostettiin esiin huoli maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden kiintiöstä. Mitkä ovat kiintiöön valittavien valintakriteerit? Kuinka varmistetaan laatutyö opettajankoulutuksessa, jossa käytetään kiintiövalintaa?
- Opettajankoulutuksen tutkimuspainotteisuus ja opetustyöhön kuuluva tutkimus sekä opetuksen käytännön tason kysymykset nostettiin myös esille. Todettiin, että käytännön taidot ja harjoittelu on tärkeää. Tutkimusta opettajankoulutuksessa ei tule nähdä vain perustutkimuksena vaan koulun, oman työn ja oman opetusaineen kehittämisenä.

7. Helsingin yliopiston Opettajankoulutuksen ohjelma 2007 – 2009

Opettajankoulutuksen neuvottelukunta hyväksyi Helsingin yliopiston opettajankoulutuksen ohjelman 14.11.2006. Ohjelma sisältää toimeenpanosuunnitelman ja toimii lähtökohtana opettajankoulutuksen kehittämiseksi Helsingin yliopistossa.

8. Yleiskeskustelu jäsenten odotuksista neuvottelukunnan työlle

Käytiin keskustelua odotuksista, joita jäsenillä on neuvottelukunnan kolmivuotiskauden työlle. Esille nousi

- Yliopiston kokonaisvastuu opettajankoulutuksesta. 3-kantayhteistyö on ollut tuloksellista, jatkossakin keskeisellä sijalla. Ainelaitosten ja Soveltavan kasvatustieteen laitoksen yhteistyö. Ainelaitosten osaamisen hyödyntäminen täydennyskoulutuksessa.
- Monikulttuurisuus ja monikielisuus. Miten koulutus on huomioitu perus- ja jatkokoulutuksessa.?

Soveltavan kasvatustieteen laitos
Käyttätymistieteellinen tiedekunta

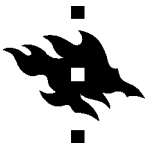
PL 9 (Siltavuorenpenger 20 R), 00014 Helsingin yliopisto
Puhelin (09) 1911, faksi (09) 191 29611, <http://www.helsinki.fi/sokla/>

Institutionen för tillämpad pedagogik
Beteendevetenskapliga fakulteten

PB 9 (Siltavuorenpenger 20 R), FI-00014 Helsingfors universitet
Telefon +358 9 1911, fax +358 9 191 26911, <http://www.helsinki.fi/sokla/svenska/index.htm>

Department of Applied Sciences of Education
Faculty of Behavioural Sciences

P.O. Box 9 (Siltavuorenpenger 20 R), FI-00014 University of Helsinki
Telephone +358 9 1911, fax +358 9 191 29611, <http://www.helsinki.fi/sokla/english/index.htm>

18.9.2007

- Sivuainekysymykset esimerkiksi sivuaineopintojen monipuolisuus, kattava tarjonta ja sijoittuminen pääaineopintojen aikatauluun.
- Erityisopetuksen kasvava tarve
- Täydennyskoulutuksen työnjako. Mitkä ovat eri toimijoiden roolit? Mikä voisi olla harjoittelukoulujen tehtävän laajennus täydennyskoulutuksen näkökulmasta, esimerkkinä erityisopetuksen opetusharjoittelun seuraaminen ja kentän koulujen opetushenkilöstön osaamisen päivittäminen harjoittelukouluissa.
- Kenttäkouluverkosto ja sen laajentuminen
- Ruotsinkielisen opetuksen tarjonnan laajentaminen. Tällä hetkellä on pulaa matematiikan opettajista, suomen kielen (finska) opettajista, erityisluokanopettajista sekä jonkin verran luokanopettajista. Yhteistyö Åbo Academin kanssa ja poikkeuskoulutustarve.
- Opettajankoulutuksen laatu ja opetuksen ryhmäkoot. Perusopetuksen opettajuuden edistäminen. Miten kansalaisvaikuttaminen on huomioitu opettajankoulutuksessa? Opettajan moniammatilliset yhteistyötaidot ja aineenhallinta. Luokanopettajien monialaisuus. Miten tutkiva ote siirretään luokkiin lasten kanssa työskentelyyn? Miten luokanopettajien ainedidaktiikan opinnot saadaan vastaamaan tutkivaa otetta?
- Opettajankoulutuksen rakenteellinen kehittäminen ja opetusministeriön tulevat suositukset Opettajankoulutus 2020 - raportin pohjalta.
- Osallistuminen Helsingin yliopiston seuraavan strategian valmisteluun. Opettajankoulutus on osa yliopiston strategiaa. Uuteen strategiaan, joka hyväksytään tammikuussa 2009, tulee saattaa opettajankoulutuksen ohjelma mukaan.
- Maisteriohjelmien kansainvälinen myynti

Asian käsittelyä jatketaan neuvottelukunnan seuraavassa kokouksessa.

9. Valmisteluryhmät

Aineenopettajankoulutuksen yhteistyöryhmä

Soveltavan kasvatustieteen laitos
Käyttätymistieteellinen tiedekunta

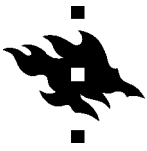
PL 9 (Siltavuorenpenger 20 R), 00014 Helsingin yliopisto
Puhelin (09) 1911, faksi (09) 191 29611, <http://www.helsinki.fi/sokla/>

Institutionen för tillämpad pedagogik
Beteendevetenskapliga fakulteten

PB 9 (Siltavuorenpenger 20 R), FI-00014 Helsingfors universitet
Telefon +358 9 1911, fax +358 9 191 26911, <http://www.helsinki.fi/sokla/svenska/index.htm>

Department of Applied Sciences of Education
Faculty of Behavioural Sciences

P.O. Box 9 (Siltavuorenpenger 20 R), FI-00014 University of Helsinki
Telephone +358 9 1911, fax +358 9 191 29611, <http://www.helsinki.fi/sokla/english/index.htm>

18.9.2007

Todettiin, että aineenopettajankoulutuksen yhteistyöryhmä menee rehtorin nimettäväksi kokouksessa jaetun ehdotuksen mukaisesti. Puheenjohtajaksi esitetään johtava rehtori Markku Pyysiäistä.

Ruotsinkielisen koulutuksen työryhmä

Todettiin, että ryhmä on tarpeen ja se on järjestäynyt John Westerholmin toimesta. Ryhmän kokoonpano jaettiin neuvottelukunnan jäsenille.

Kenttäkouluverkoston tukiryhmä

Todettiin, että tukiryhmä on nimetty keväällä 2007 ja ryhmän aloituskokousta ollaan järjestämässä. Ryhmän puheenjohtajana toimii yliopistonlehtori Jari Salminen ja sihteerinä koordinaattori Kaarina Winter. Viitattiin myös Kenttäkouluverkosto osana opettajankoulutusta -julkaisuun, joka lähetettiin opettajankoulutuksen neuvottelukunnan jäsenille kesäkuussa. Julkaisussa on raportoitu kenttäkouluverkoston kolmivuotiskauden 2004 – 2006 työskentely.

Täydennyskoulutuksen yhteistyöryhmä

Todettiin, että täydennyskoulutuksen työryhmän perustaminen on myös tarkoituksenmukaista. Halukkuutensa ryhmän jäseniksi ilmaisi Tea Seppälä ja Heimo Saarikko. Muita ryhmän jäsenyydestä kiinnostuneita pyydetään ilmoittamaan halukkuudestaan koordinaattori Kaarina Winterille.

Muiden perustettavien työryhmien tarvetta tarkastellaan opettajankoulutuksen neuvottelukunnan seuraavassa kokouksessa.

10. Foorumit

Todettiin, että edellisen neuvottelukunnan toimikauden aikana järjestetyt foorumit painottuivat opettamisen teemoihin. Ehdotettiin tulevan kauden painotukseksi yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen aspektia. Jatketaan foorumien toteutuksen pohdintaa seuraavassa kokouksessa.

11. Neuvottelukunnan työskentely ja kokoontumisaikataulu

Neuvottelukunnan jäseniä pyydettiin ilmoittamaan varajäsenensä koordinaattori Kaarina Winterille. Neuvottelukunnan varapuheenjohtajaksi esitettiin rehtori Markku Pyysiäistä.

Soveltavan kasvatustieteen laitos
Käyttätymistieteellinen tiedekunta

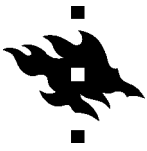
PL 9 (Siltavuorenpenger 20 R), 00014 Helsingin yliopisto
Puhelin (09) 1911, faksi (09) 191 29611, <http://www.helsinki.fi/sokla/>

Institutionen för tillämpad pedagogik
Beteendevetenskapliga fakulteten

PB 9 (Siltavuorenpenger 20 R), FI-00014 Helsingfors universitet
Telefon +358 9 1911, fax +358 9 191 26911, <http://www.helsinki.fi/sokla/svenska/index.htm>

Department of Applied Sciences of Education
Faculty of Behavioural Sciences

P.O. Box 9 (Siltavuorenpenger 20 R), FI-00014 University of Helsinki
Telephone +358 9 1911, fax +358 9 191 29611, <http://www.helsinki.fi/sokla/english/index.htm>

18.9.2007

Opettajankoulutuksen neuvottelukunnan seuraava kokous pidetään perjantaina 16.11.2007 kello 9.00 – 11.00 myöhemmin ilmoitettavassa paikassa.

12. Muut asiat

Puheenjohtaja totesi, että LUMA-keskus julkistaa nuorten verkkolehden Akatemian salissa A 110 torstaina 20.9.2007 kello 15.00 – 17.00. Tervetuloa!

13. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja kiitti osallistujia aktiivisesta osallistumisesta ja päätti kokouksen kello 14.45.

Kaarina Winter
sihteeri

JAKELU

Niemi Hannele, vararehtori, Helsingin yliopisto
Saarikko Heimo, professori (pj.), Matemaattis-luonnontieteellinen tiedekunta
Atosuo Kaisa, suunnittelupäällikkö, Käyttäytymistieteellinen tiedekunta
Handolin Heidi, filosofian ylioppilas, HAO ry
Hakkola Tuula, opintoasiainpäällikkö, Valtiotieteellinen tiedekunta
Hytönen Juhani, johtaja, Soveltavan kasvatustieteen laitos
Kotila Heikki, varadekaani, Teologinen tiedekunta
Lindroos Kirsi, pääjohtaja, Opetushallitus
Mauranen Anna, varadekaani, Humanistinen tiedekunta
Nygård Margareta, ruots.kiel.linjanjohtaja, Helsingin kaupungin opetusvirasto
Pitkälä Aulis, apulaiskaupunginjohtaja, Vantaan kaupunki
Pyysiäinen Markku, johtava rehtori, Helsingin normaalilyseo
Rikkinen Jouko, professori, Biotieteellinen tiedekunta
Seppälä Tea, koulutuspäällikkö, Koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia
Sermilä Paula, kehittämispäällikkö, Helsingin kaupungin opetusvirasto
Toivonen Kaisu, opetustoimenjohtaja, Espoon kaupunki
Virtanen Ville, kasvatustieteen ylioppilas, Condu ry
Väinölä Anu, koulutuspäällikkö, Koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia
Westerholm John, johtaja, Maantieteen laitos
Winter Kaarina, koordinaattori (siht.), Soveltavan kasvatustieteen laitos
Maj-Lis Pietarinen, vararehtorin sihteeri, Helsingin yliopisto
Hannele Marttiini, pääjohtajan sihteeri, Opetushallitus
Marita Lybeck, apulaiskaupunginjohtajan sihteeri, Vantaan kaupunki
Soile Kaurala, johdon sihteeri, Espoon kaupunki
Heli Kyröläinen, johdon sihteeri, Helsingin kaupungin opetusvirasto

Soveltavan kasvatustieteen laitos
Käyttäytymistieteellinen tiedekunta

PL 9 (Siltavuorenpenger 20 R), 00014 Helsingin yliopisto
Puhelin (09) 1911, faksi (09) 191 29611, <http://www.helsinki.fi/sokla/>

Institutionen för tillämpad pedagogik
Beteendevetenskapliga fakulteten

PB 9 (Siltavuorenpenger 20 R), FI-00014 Helsingfors universitet
Telefon +358 9 1911, fax +358 9 191 26911, <http://www.helsinki.fi/sokla/svenska/index.htm>

Department of Applied Sciences of Education
Faculty of Behavioural Sciences

P.O. Box 9 (Siltavuorenpenger 20 R), FI-00014 University of Helsinki
Telephone +358 9 1911, fax +358 9 191 29611, <http://www.helsinki.fi/sokla/english/index.htm>